

Uiui

Kei te pai ā mātou whakahaere i te haumaruru me te hauora?

Kāore i tika te haere o ngā mahi i tērā i wawatatia. He pērā anō hoki mō te hauora me te haumaruru i te mahi. E pā ana ēnei pātai ki ngā tūāpapa o ngā putanga hauora me te haumaruru pai Mā ō whakautu - me ā ō hoa mahi hoki - ka āwhina ki te tiroiro kei te pēhea ā mātou mahi ki te whakahaere i te hauora me te haumaruru.

Ka āhua **10 mineti** pea te roa o tēnei uiui.

Ngā mihi.

Ngā pātai mō tō mātou hautūtanga

Hei kaihautū, ka mārama anō tō korero ki te katoa i te mahi, he arotau matua te hauora me te haumaruru? Ka whakaatu anō āu mahi i te hirahira o tēnei?

☒ Tēnā tohua te pouaka ka whakaatu i te nui o tō whakaae, whakahē rānei ki ia pātai.

Ka taea e koe te tuhi kōrero mō tēnei take ki te wāhi kua whakaritea kei te whārangi whakamutunga.

	5 Tino whakaae	4 Whakaae	3 Kāore i te whakaae, kāore rānei i te whakahē	2 Whakahē	1 Tino whakahē
1.1 He rautaki mārama tā mātou* hei whakatau i ngā tūraru ki te haumarutanga o ngā kaimahi * He mahere tauroa tītike e tutuki ai tētahi whāinga motuhake	☐	☐	☐	☐	☐
1.2 He rautaki mārama tā mātou* hei whakatau i ngā tūraru ki te hauora kaimahi i te wāhi mahi * He mahere tauroa tītike e tutuki ai tētahi whāinga motuhake	☐	☐	☐	☐	☐
1.3 Ka whai whakaaro ahau ki ngā pānga ki taku hauora me taku haumaruru i roto i aku whakataunga.	☐	☐	☐	☐	☐
1.4 Ka mātua whakarite ahau i te nui o ngā rauemi (tae atu ki te tangata, wā, moni, tautoko) e wātea ana kia tika ai te haumaruru kaimahi	☐	☐	☐	☐	☐

	5 Tino whakaae	4 Whakaae	3 Kāore i te whakaae, kāore rānei i te whakahē	2 Whakahē	1 Tino whakahē
1.5 Ka mātua whakarite ahau i te wātea o ngā rauemi (tae atu ki te tangata, wā, moni, tautoko) kia tika ai te hauora kaimahi i te wāhi mahi	☐	☐	☐	☐	☐
1.6 He tukanga tā mātou - e whakaū nei ahau i taua tukanga - mā ngā kaimahi me ā rātou māngai, kia whai wāhi ki te tiroiro i te pai o te whakahaere a te umanga i ngā tūraru me te hauora me te haumarua whānui	☐	☐	☐	☐	☐
1.7 Ka mātua whakarite ahau i te wātea o ngā rauemi (hei tauira, te whakangungu, whakaako, whakahoki kōrero, taputapu me te tautoko) kia mātua ai ngā kaimahi, ā, kei a rātou ngā mea tika e haumarua ai te mahi	☐	☐	☐	☐	☐
1.8 Nā aku whakataunga me aku mahi, kāore ngā kaimahi i te māharahara ki te kōrero pono mō te hauora me te haumarua, ki te whakaara rānei i ngā āwangawanga hauora me te haumarua ki ahau	☐	☐	☐	☐	☐
1.9 Ko aku whakatau me aku mahi te tohu o taku manawa ū ki te hauora me te haumarua	☐	☐	☐	☐	☐
1.10 Ka mātua whakarite ahau kia wātea te wā me ngā rauemi ki ngā kaimahi e māuiui ana, ā-tinana, ā-hinengaro rānei, kia pai ai tā rātou kawae i ētahi mahi kē atu	☐	☐	☐	☐	☐
1.11 He tukanga hohe tā mātou o te whakapai ake i te hauora me te haumarua	☐	☐	☐	☐	☐

Ko tāu noa he tuku whakatauranga ki te pātai e whai ake nei (mō ngā kaikirimana) mēnā he pouaka tohu kei te taha 1.12, hei whakaatu i te pānga o tēnei take ki tō pakihi. Ki te kore, haere tika ki te pātai 2.1 e koke ai te uiui.

	5 Tino whakaae	4 Whakaae	3 Kāore i te whakaae, kāore rānei i te whakahē	2 Whakahē	1 Tino whakahē
1.12 Ka mātua whakarite ahau kia wātea ngā rauemi kia mātua whakarite i te mātua o ngā kaikirimana, otirā kei a rātou ngā mea e haumarua ai te mahi	☐	☐	☐	☐	☐

Ngā pātai mō te āhua o te whakauru i ngā kaimahi

Nāu anō i ngāwari ai te mārama ā ō kaimahi ki te tiaki i tō rātou ake haumaruru me te hauora, me ō ētahi atu hoki, i te mahi? Nāu anō i ngāwari ai ki ō kaimahi te whakaputa whakaaro me pēhea te whakahaere i ngā mahi?

✓ Tēnā tohua te pouaka ka whakaatu i te nui o tō whakaae, whakahē rānei ki ia pātai.

Ka taea e koe te tuhi kōrero mō tēnei take ki te wāhi kua whakaritea kei te whārangi whakamutunga.

	5 Tino whakaae	4 Whakaae	3 Kāore i te whakaae, kāore rānei i te whakahē	2 Whakahē	1 Tino whakahē
2.1 Ka whakawhiti kōrero ahau ki ngā kaimahi mō te hauora me te haumaruru, kia mārama pai ai rātou	☐	☐	☐	☐	☐
2.2 Ka whai wāhi ngā kaimahi me ā rātou māngai ki te whakatau i te āhua o te whakahaere i ngā tūraru haumaruru me te hauora	☐	☐	☐	☐	☐
2.3 Ka akiakihia ngā kaimahi kia tū pakari ina mōreareatia rātou, tētahi atu rānei	☐	☐	☐	☐	☐
2.4 Ka rongo, ka whai whakaaro hoki ki ngā kōrero a ngā kaimahi me ō rātou whakaaro ki ngā take hauora me te haumaruru	☐	☐	☐	☐	☐
2.5 He tukanga kua whakaaetia tā mātou mā ngā kaimahi kia whai wāhi ki te whakaputa whakaaro mō te hauora me te haumaruru	☐	☐	☐	☐	☐
2.6 He tukanga pai tā mātou ki te whakatau i ngā tohe/āwangawanga mō te hauora me te haumaruru	☐	☐	☐	☐	☐
2.7 Ka mātua whakarite ahau kei a mātou te wā, ngā rauemi me ngā tukanga ki te akiaki me te tautoko i ngā kaimahi me ā rātou māngai kia whai wāhi ki te hauora me te haumaruru	☐	☐	☐	☐	☐

Ngā pātai o te āhua o tā mātou whakahaere i ngā mōrearea

He pēhea te pai o tā mātou whakahaere i ngā mōrearea i te mahi? He pēhea te pai o tā mātou whakahaere i ngā mōrearea ki te hauora o ngā kaimahi i te mahi?

✓ Tēnā tohua te pouaka ka whakaatu i te nui o tō whakaae, whakahē rānei ki ia pātai.

Ka taea e koe te tuhi kōrero mō tēnei take ki te wāhi kua whakaritea kei te whārangi whakamutunga.

	5 Tino whakaae	4 Whakaae	3 Kāore i te whakaae, kāore rānei i te whakahē	2 Whakahē	1 Tino whakahē
3.1 Ka tautohu mātou i ngā tūraru ki te haumarū kaimahi	☐	☐	☐	☐	☐
3.2 Ka tautohu mātou i ngā tūraru ki te hauora kaimahi i te wāhi mahi	☐	☐	☐	☐	☐
3.3 He kaha ngā kaimahi ki te whakaara kōrero me te pūrongo i ngā tūraru me ngā hauata hauora me te haumarū	☐	☐	☐	☐	☐
3.4 Ka aromatawai mātou i ngā tūraru hauora me te haumarū	☐	☐	☐	☐	☐
3.5 Kua whai hātepe mātou ki te whakaiti i te tūraru (tikanga whakahaere) o ngā mahi e whara kino ai pea ahau	☐	☐	☐	☐	☐
3.6 Ka tiroiro haere mātou mēnā kei te noho ora me te haumarū tonu ngā kaimahi me ētahi atu i raro i ngā hātepe whakaiti tūraru (tikanga whakahaere)	☐	☐	☐	☐	☐
3.7 He tukanga ā mātou ki te tiroiro i ia hauata hauora me te haumarū, ā, ka whakarite panonitanga hei whakaiti i te tūponotanga ka puta anō	☐	☐	☐	☐	☐
3.8 He mahere ohotata tā mātou, ā, kei te mōhio ngā kaimahi	☐	☐	☐	☐	☐
3.9 Ka whakahaere mātou i ngā tūraru o ngā mahi ā-ringa i tā mātou e taea ai*	☐	☐	☐	☐	☐

*Hei tauira, te hiki, te kawē, te kukume, te pana kawenga, me ngā mahi tāruarua

	5 Tino whakaae	4 Whakaae	3 Kāore i te whakaae, kāore rānei i te whakahē	2 Whakahē	1 Tino whakahē
3.10 Ka whakahaere mātou i ngā tūraru o te paheke, te tapepa me te hinga i tā mātou e taea ai* *Ko ngā taurira pea ko te tango i ngā mea pōrearea, me te whai papa tika	☐	☐	☐	☐	☐
3.11 Ka whakahaere mātou i ngā tūraru o te whakaweti (ngā whanonga tōai, take-kore, kino hoki pēnei i te whakahāwea) i tā mātou e taea ai* * Ko ngā taurira pea ko te whai whakangungu, te whai tukanga hei pūrongo/urupare ki ngā amuamu	☐	☐	☐	☐	☐
3.12 Ka whakahaere mātou i ngā tūraru o te ngenge i tā mātou e taea ai* * Ko ngā taurira pea ko te taiao mahi pai (hei taurira, ngā wāhi whakatā) me te whai whakatā auau	☐	☐	☐	☐	☐
3.13 E whakapono ana ahau e whakahaere ana te umanga i ngā tūraru ki ahau o te kohuki nā te mahi i tā rātou e taea ai* * Ko ngā taurira pea ko te whakahaere i ngā mahi nui, me te akiaki kia auau te whakatā	☐	☐	☐	☐	☐
3.14 Ka whakahaere mātou i ngā tūraru o te whakatīwheta hemahema i tā mātou e taea ai* * Hei taurira, te whakangungu kaimahi me te whai tukanga hei pūrongo me te urupare ki ngā amuamu	☐	☐	☐	☐	☐

Ko te huinga pātai e whai ake nei, mō ngā mōrearea ka tūpono hāngai, ka kore rānei e hāngai, ki te momo mahi a tō pakihi. Mō ia pātai, ko tāu mahi he tuku whakatauranga mēnā kua tohua te pouaka i te taha ☐ ☐.

	5 Tino whakaae	4 Whakaae	3 Kāore i te whakaae, kāore rānei i te whakahē	2 Whakahē	1 Tino whakahē
3.15 Ka whakahaere mātou i ngā tūraru o te hoihoi i tā mātou e taea ai* * Ko ngā taurira pea ko te tango i ngā pūrere hoihoi, te hoko pūrere ngū ake, te hoatu ārai taringa	☐	☐	☐	☐	☐

	5 Tino whakaae	4 Whakaae	3 Kāore i te whakaae, kāore rānei i te whakahē	2 Whakahē	1 Tino whakahē
☐ 3.16 Ka whakahaere mātou i ngā tūraru o te puehu i tā mātou e taea ai* * Ko ngā tauira pea ko te whakamahi tikanga whakamātkūkū, tikanga whakahaere puehu rānei	☐	☐	☐	☐	☐
☐ 3.17 Ka whakahaere mātou i ngā tūraru o te matū mōrearea i tā mātou e taea ai* * Ko ngā tauira pea ko te whakamahi matū iti ake te tāoke, me te whakangungu kaimahi	☐	☐	☐	☐	☐
☐ 3.18 Ka whakahaere mātou i ngā tūraru o te tōiri i tā mātou e taea ai* * Hei tauira, nā te whakamahi taputapu ā-ringa hiko mō te wā roa, te noho ki tētahi papa tōiri rānei	☐	☐	☐	☐	☐
☐ 3.19 Ka whakahaere mātou i ngā tūraru o te haupatu i tā mātou e taea ai* * Ko ngā tauira pea ko te whai whakangungu, me te whakarite i te wāhi mahi kia whai wāhi ngā kaimahi anake	☐	☐	☐	☐	☐
☐ 3.20 Ka whakahaere mātou i ngā tūraru o te hautū waka i tā mātou e taea ai* * Ko ngā tauira pea ko te whai whakangungu, me te whai waka tōtika, tika hoki te tiaki	☐	☐	☐	☐	☐
☐ 3.21 Ka whakahaere mātou i ngā tūraru o te whakamahi pūrere i tā mātou e taea ai* * Hei tauira, nā ngā wāhanga nekeneke, te hoihoi, te puehu, wera, mamaoa, haurehu tāoke, hihinga	☐	☐	☐	☐	☐
☐ 3.22 Ka whakahaere mātou i ngā tūraru o te hihinga kōmaru UV (hei tauira, te pukupuku ā-kiri) i tā mātou e taea ai* * Ko ētahi tauira pea ko te whakarite marumaru, te hoatu kākahu ārai	☐	☐	☐	☐	☐
☐ 3.23 Ka whakahaere mātou i ngā tūraru o te pūngao mōrearea i tā mātou e taea ai* * He pū pūngao ēnei o ngā pūrere, ngā taputapu rānei, hei tauira, te hiko, te pūhanga, te pōkākā	☐	☐	☐	☐	☐

	5 Tino whakaae	4 Whakaae	3 Kāore i te whakaae, kāore rānei i te whakahē	2 Whakahē	1 Tino whakahē
☐ 3.24 Ka whakahaere mātou i ngā tūraru o te mahi ki ngā wāhi teitei i tā mātou e taea ai* * Hei tauira, i te taka, i ngā mea e taka ana	☐	☐	☐	☐	☐
☐ 3.25 Ka whakahaere mātou i ngā tūraru o te mahi ki ngā wāhi kūiti i tā mātou e taea ai* * Hei tauira, ngā kurawai, ngā rua tūāpapa, ngā puoto, ngā wharau	☐	☐	☐	☐	☐
☐ 3.26 Ka whakahaere mātou i ngā tūraru o ngā waka nekeneke i tā mātou e taea ai* * Hei tauira, ngā pūrere hiki, ngā paemahi hiki, ngā wakahiki, ngā mīhini nuku whenua	☐	☐	☐	☐	☐
☐ 3.27 Ka whakahaere mātou i ngā tūraru o te kararehe (hei tauira, o te kakati, te mate pāwera) i tā mātou e taea ai * Hei tauira, te mahi tahi ki ngā mōkai, ngā mōkai kei ngā wāhi ka toro atu ngā kaimahi	☐	☐	☐	☐	☐
☐ 3.28 Ka whakahaere mātou i ngā tūraru o te pānga ki te whakaraerae tāoke koiora i tā mātou e taea ai* * Hei tauira, o te wai tinana (pērā i te toto, te mimi), ngā kararehe, ngā hua kararehe rānei	☐	☐	☐	☐	☐
☐ 3.29 Ka whakahaere mātou i ngā tūraru o te mahi ki roto paemahana taikaha i tā mātou e taea ai* * Hei tauira, te wera o te pūrere whakamahana, te rūma whakamātao, ngā raumati wera, ngā hōtoke makariri	☐	☐	☐	☐	☐
☐ 3.30 Ka whakahaere mātou i ngā tūraru ki te hauora hinengaro o ngā kaimahi ka mahi i te kāinga i tā mātou e taea ai* * Ko te tikanga o tēnei me whai whakaaro ki ngā mahi e taea ana i taua āhuatanga, ā, ko ēhea ngā mahi e whai take ana. Ko ētahi tauira pea ko te whai tikanga auau o te whakawhiti kōrero, te tautoko rānei kia whai whakatā poto, kia noho taurite hoki te ao mahi me te ao o te kāinga	☐	☐	☐	☐	☐

Kei te pīrangi koe ki te tuku kōrero mai mō tētahi atu mea? Ka taea e koe, ki te āputa i raro nei.